

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou, v právní věci žalobců: a) **R. M.**, nar. ..., b) **S. M.**, nar. ..., c) **I. M.**, nar. ..., d) nezl. **G. M.**, nar., všichni st. příslušnost Kosovo, zajištění v ZZC Bělá, Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno, o zajištění, o žalobě proti rozhodnutím žalované č.j. KRPB-17282-11/ČJ-2015-060022-50A ze dne 21.1.2015, č.j. KRPB-17277-12/ČJ-2015-060022-50A ze dne 21.1.2015, č.j. KRPB-17278-10/ČJ-2015-060022-50A ze dne 21.1.2015, č.j. KRPB-17279-14/ČJ-2015-060022-50A ze dne 21.1.2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobci a), b) rodiče zletilého žalobce c) a nezletilého žalobce d) se žalobou domáhají zrušení shora uvedených rozhodnutí, která napadli v celém rozsahu výroků, neboť žalovaná porušila § 2 odst. 2,3,4 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, § 3, § 68 odst. 3, § 129 odst. 3, § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, čl. 5 odst. 1, 4 a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a čl. 28 Dublinského nařízení. Pokud jde o skutkový stav, žalobci v žalobě uvedli, že odešli ze země původu ze sociálních důvodů s cílem požádat o mezinárodní ochranu v Německu, kde má žalobce a) bratra dlouhodobě žijícího. V průběhu cesty byla rodina zadržena českou policií, která je dne 21.1.2015 zajistila podle zákona o policii a téhož dne vydala rozhodnutí o zajištění všech čtyř žalobců podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Doba zajištění byla stanovena na 80 dnů a rodina byla umístěna v ZZC Bělá – Jezová.

V žalobě namítali neuplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování a nedostatečné zjištění skutkového stavu v důsledku čehož došlo k neuplatnění zvláštního opatření za účelem vycestování, protože v ČR mají příbuzného, bratrance žalobce a), který by je mohl ubytovat. Dovolávají se rozsudku NSS č.j. 7 As 107/2012-40 ze dne 18.10.2012 a zrušení rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b), neboť věc vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění, zejména v tom, zda mají možnost nahlásit adresu v ČR, na ní se zdržovat a pravidelně hlásit policii. V případě takové možnosti musí správní orgán uplatnit zvláštní opatření před zbavením osobní svobody.

Správní orgán zajistil žalobce v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení jen z důvodu, že se na ně toto nařízení vztahuje a případ nebyl posouzen individuálně. Zákon o pobytu cizinců podle výkladu § 129 odst. 1 nedává ani na výběr, zda cizince zajistit či nikoliv a tím je v rozporu s Dublinským nařízením. V případě rozporu by mělo být tedy aplikováno přímo použitelné nařízení Evropské unie, které má přednost před zákony ČR. Pokud se týká existence vážného nebezpečí útoku, podle žalobců tato podmínka naplněna není, neboť opuštěním Maďarska za účelem podání žádosti v jiném členském státě neznamená existenci vážného nebezpečí útoku. Pokud správní orgán přistupuje k této interpretaci, dochází k plošnému zajišťování žadatelů o mezinárodní ochranu podanou v jiných členských státech EU. Chybí také individuální posouzení existence vážného nebezpečí útoku u jednotlivých žalobců, neboť správní orgán nepřihlédl k žádným dalším skutečnostem, které by mohly objasnit existenci vážného nebezpečí útoku, a nedal jim možnost vyjádřit se k možnému setrvání na území ČR. Dále příkladmo uvádějí případy, kdy existence vážného nebezpečí útoku může být shledána.

Namítají, že zajištění do ZZC na 80 dnů je nepřiměřené k zájmu na jejich předání, rodiny v zařízení nemají potřebné soukromí, je výrazně zasahováno do prožívání do jejich rodinného a soukromého života. Jde o prostředí připomínající vězení, což způsobuje nepřiměřenost jejich zajištění. Zajištění nemůže být jediným dostupným opatřením v jejich situaci, správní orgán měl postupovat přiměřeně s ohledem na ochranu základních práv a svobod.

Stanovení délky na 80 dnů je dlouhé, nepřijatelné, není zde možnost soudní kontroly v přiměřených intervalech, když NSS judikoval, že by soudní přezkum měl být v nejvýše zhruba měsíčních intervalech ve svém rozsudku č.j. 7 As 97/2012-26. Kontrola zákonnosti zbavení svobody souvisí s vydáním rozhodnutí o zajištění při prodloužení zajištění podáním žaloby cizince, o které soud rozhoduje do 7 pracovních dnů v souladu s Evropskou úmluvou, ale stanovení doby zajištění je ponecháno zákonem o pobytu cizinců policií, a proto by měla být k dispozici periodická soudní kontrola, která nemůže být v případě zajištění na 80 dnů, neboť kontrola zákonnosti může proběhnout za více než dva měsíce. Na tomto nic nezměnilo ani ust. § 129a zákona o pobytu cizinců, kde rozhodnutí policie je opět přezkoumatelné soudem a v případě zajištění na 80 dnů k novému soudnímu přezkumu zajištění do konce doby k zajištění vůbec nedojde. Jde tedy o ustanovení zjevně neúčinné. Žalovaný správní orgán tak fakticky vyloučil možnost účinného periodického soudního přezkumu zákonnosti dříve než po uplynutí této doby. Rozhodnutí je proto nezákonné i nepřezkoumatelné a žalobci navrhuje jeho zrušení.

Žalovaná napadenými rozhodnutími podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajistila žalobce a), b) za účelem jejich předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství – Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26.6.2013 a dobu zajištění podle § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanovila na 80 dnů. V odůvodnění uvedla, že oznámení o zahájení správního řízení o povinnosti opustit území ČR bylo účastníkům řízení doručeno dne 21.1.2015. Při

rozhodování o zajištění za účelem jejich předání policie vycházela z toho, že dne 21.1.2015 byli uvedeni cizinci s nezl. žalobcem d) kontrolováni českou policií jako cestující v mezinárodním vlaku jedoucího na trase Budapešť – Berlín a předložili k prokázání totožnosti ID kartu Kosova, která je však neoprávněná na území ČR bez víza, předložili platnou jízdenku na vlak na cestu Budapešť – Berlín a v informačních systémech bylo zjištěno, že nedisponují platným vízem ani oprávněním pobývat na území ČR, a proto byli zajištěni. Na základě šetření bylo zjištěno, že požádali dne 19.1.2015 o azyl v Maďarsku, neboť jsou tam vedeni jako žadatelé. Uvedli, že cestovali z Kosova do Bělehradu, pak pěšky přes hranice do Maďarska, v Maďarsku je policie odvezla na policejní stanici, kde jim odebrali otisky prstů a sepsali protokoly s tím, aby cestovali do tábora v Debrecínu, tam však nedojeli, ale ihned cestovali do Budapešti, kde zakoupili jízdenky na vlak do Berlína. Při vycestování z Kosova neměli žádné vízum ani cestovní pas, důvodem byla špatná ekonomická situace a cílem cesty bylo Německo, kde chtěli o azyl požádat. V Maďarsku ani v ČR zůstat nechtějí, v ČR nemají žádné příbuzné s povoleným pobytem a nikoho neznají. Správní orgán konstatoval, že nejméně dne 21.1.2015 na území ČR pobývali neoprávněně a všichni jsou vedeni jako žadatelé o mezinárodní ochranu v Maďarsku, o níž nebylo rozhodnuto. To je důvod pro zahájení řízení podle Nařízení č. 604/2013, čl. 28. První bezpečnou zemí, kde požádali o mezinárodní ochranu, bylo Maďarsko, které je příslušnou zemí k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu v souladu s Dublinským nařízením, a které je povinno je vzít zpět na své území. Správní orgán dospěl k závěru, že u nich existuje nebezpečí útěku, protože se do uprchlického tábora pro cizince nedostavili, z čehož je patrné, že nehledali ochranu v podobě azylu v Maďarsku, ale pokračovali dál ve své cestě do cílové země. Na EU vstoupili bez platného cestovního dokladu – víza, pro pobyt na území ČR nemají žádné oprávnění ani zajištěno ubytování. Z uvedeného je zřejmé, že nebudou skutečně dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby předání do Maďarska. Za účelem dosažení svého cíle (Německo) porušovali právní předpisy vstupu a pobytu do území členských států EU, proto nelze očekávat, že budou vyčkávat na území ČR.

Správní orgán se zabýval možností uložení správního opatření za účelem vycestování podle § 123b, ovšem pro vydání rozhodnutí nejsou splněny podmínky, neboť mírnější donucovací opatření by byla neúčinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování nedostačující, protože na území ČR nemají hlášeny pobyt, zajištěno ubytování, nevlastní cestovní doklad a vízum a nejsou proto schopni plnit povinnosti plynoucího ze zvláštního opatření a existuje důvodná obava, že by jeho uložení byl ohrožen výkon jejich předání. Úmyslně opustili Maďarsko jen z důvodu, aby odcestovali bez dokladu do Německa, ani v ČR zůstat nechtějí, tudíž uložení zvláštních opatření by se minulo zcela účinku. K otázce plnění podmínek pro uložení zvláštního opatření judikoval NSS v rozsudku č.j. 7 Azs 8/2014 tak, že podmínky musí být splněny kumulativně. Předání cizinců je možné, na území ČR, jak uvedli, nikoho nemají a byla jen průjezdní zemí. Zařízení, kde mají být umístěni je dostatečně přizpůsobeno pro pobyt ucelených rodin a nebude tudíž nepřiměřeně zasaženo do jejich rodinného a soukromého života.

Při stanovení doby zajištění vycházel správní orgán s Nařízením EU, které stanovuje kritéria a postupy, zohlednil lhůty tam uvedené a dovodil, že doba zajištění 80 dnů (maximální podle nařízení je 86 dnů) je zcela odpovídající a dostačující k provedení realizace předání. Správní orgán vycházel také ze své praxe v obdobných případech. Podaří-li se realizovat předání v době kratší, zajištění bude ukončeno. Cizinci byli zajištěni na základě zákona, který danou problematiku upravuje a z výkladu ust. § 129 odst. 1 tohoto zákona vyplývá, že policie je povinna neoprávněně pobývajícím cizincem na svém území zajistit za účelem předání podle právních předpisů EU. Zajištění je tudíž v souladu s právními předpisy ČR i EU.

Žalovaná ve vyjádření k námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu uvedla, že tvrzení o existenci příbuzného v ČR je účelové, neboť v protokolu o vyjádření účastníka uvedli, že v ČR blízké příbuzné či někoho, kdo by je mohl ubytovat nemají, ani neznají, což uvedli všichni žalobci, jak vyplývá z příslušných protokolů. Správní orgán zajistil žalobce poté, co dospěl k jednoznačnému závěru, že v jejich případě je dáno vážné nebezpečí útěku a uložením některého z mírnějších prostředků uvedených v § 123b je vyloučeno z důvodů, které podrobně rozvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Doba zajištění je proporcionální a její délka byla stanovena s ohledem na jednotlivé úkony, které musí být v průběhu Dublinského řízení v souvislosti s jejich přemístěním do Maďarska realizovány a bude využita pouze v případě, pokud se předání neuskuteční v kratší době.

Zajištění není v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení, neboť z výpovědi celé rodiny vyplývalo, že cestovali z Kosova do Německa, kde sice formálně požádali o mezinárodní ochranu, do uprchlického tábora však neodcestovali, ale pokračovali na trase Budapešť – Berlín a cílem cesty nebylo Maďarsko ani ČR, ale Německo. Při posuzování vážného nebezpečí útěku vzal žalovaný v potaz zejména cíl cesty žalobců, účel jejich cesty a účelovost žádosti o mezinárodní ochranu v Německu, z čehož nelze dovozovat, že se dobrovolně vrátí do Maďarska či budou vyčkávat dobu Dublinského řízení dobrovolně v ČR. Žalovaný nepřekročil meze správního uvážení a svou pravomoc uplatnil odpovídajícím způsobem vzhledem k zjištěnému skutkovému stavu. Pokud se týká zásahu do jejich rodinného života, otázkou se zabýval, úvahy rozvedl, rodina bude společně umístěna v zařízení, v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením a k dispozici mají i příslušné služby.

Pokud se týká délky zajištění, žalovaný nepovažuje odkaz žalobců na judikát NSS za případný, neboť v té věci šlo o lhůtu stanovenou podle § 124 zákona o pobytu cizinců na dobu 120 dnů. Při rozhodování o zajištění za účelem přemístění podle nařízení jsou kladena podstatně přísnější kritéria, která z těchto ustanovení vyplývají. Každý dílčí úkon je lhůtován maximální délkou, jeho neprovedení znamená sankci propouštění cizince ze zajištění, což samo o sobě garantuje ochranu práv zajištěných cizinců a je to další nástroj, který brání tomu, aby se rozhodnutí stalo nezákonným. V případě jiných zajištění uvedené chybí. Pokud soud posoudí, že rozhodnutí splňuje zákonné podmínky, je tím ošetřeno právo cizince na soudní ochranu po celou dobu v rozhodnutí stanovenou, pokud uzná stanovenou lhůtu pro zajištění jako důvodnou, pak je opakování soudního přezkumu po 30-ti dnech jako nadbytečný proces. Jinak má zajištěný cizinec možnost využít dalších právních nástrojů k ochraně v době svého zajištění.

Doba zajištění na 80 dnů podléhá přezkumu soudu, dále je možnost opakovat soudní přezkum v rámci rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení či před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením. I sám zajištěný cizinec může podat žádost o propuštění ze zařízení, policie sama provádí pravidelné přezkoumání důvodů trvání zajištění podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Tyto nástroje jsou dostatečnou procesní zárukou a stanovení doby zajištění na 80 dnů neodporuje ani zmíněnému rozsudku NSS. Doba zajištění zákon o pobytu cizinců nenechává na uvážení policie, neboť má aplikační přednost Dublinského nařízení, které správní orgán omezuje lhůtami a správní orgánem stanovena doba odpovídá požadavkům vyplývajícím z Evropského i mezinárodního práva.

Žalovaná navrhl, aby Krajský soud v Brně žalobu v plném rozsahu zamítl.

Pokud se týká skutkových okolností zjištěných v dané věci žalovaným, ty nebyly, až na žalobci tvrzenou možnost jejich ubytování v ČR, rozporovány, a tudíž je dané, že odešli z Kosova ze sociálních důvodů s cílem požádat o mezinárodní ochranu v Německu, kde mají příbuzného a po cestě přes Srbsko byli v Maďarsku zadrženi policií, podali žádost o mezinárodní ochranu, ač to neměli v úmyslu, neboť cílovým státem pro tento úkon bylo od

počátku Německo. Nevyčkali rozhodnutí o mezinárodní ochraně v Maďarsku, pokračovali v cestě vlakem Budapešť – Berlín přes Slovensko do ČR, kde byli zadrženi a zajištěni.

Námítka, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav ve věci, je nedůvodná. Žalobci v žalobě tvrdili, že mají v ČR příbuzného, bratrance žalobce a), který je mohl ubytovat. Jak žalovaná tak i soud z protokolů o vyjádření účastníka zjistil, že všichni čtyři tvrdili, že v ČR nemají blízké příbuzné s povoleným pobytem a nikoho v ČR neznají. Na základě uvedeného nelze tedy vytýkat žalované, že v této věci nedostatečně zjistila skutkový stav, pokud nebyl žalobci v jejich vyjádření tvrzen tak, jako v žalobě. K zajištění žalobců žalovaná dospěla poté, co jednoznačně uzavřela, že v jejich případě je vážné nebezpečí útoku a uložení z některé z mírnějších prostředků vymezených v zákoně o pobytu cizinců je vyloučeno. Nebyli tedy zajištěni pouze z důvodu, že se na ně vztahuje Dublinské nařízení.

Žalobní námitka, že byli zajištěni v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení, je po posouzení soudem nedůvodná. Cílem cesty žalobců od počátku na základě jejich vyjádření nebylo Maďarsko, ČR ale Německo, kde chtěli získat azyl, žádost o mezinárodní ochranu v Maďarsku podali účelově, aby nebyli vráceni zpět do Srbska a vzhledem k tomu, že ihned poté Maďarsko opustili, není zde důvod se domnívat, že by se dobrovolně do Maďarska zpět vrátili, tj. že by po dobu Dublinského řízení setrvali dobrovolně v ČR. Žalovaný v ničem nepřekročil meze správního uvážení, rozhodl na základě zjištěného skutkového stavu. Pokud se týká možného zásahu do rodinného a soukromého života, žalovaná se ve svém rozhodnutí tímto zabývala a konstatovala, že žalobci jako rodina budou společně ubytováni v zařízení s vlastním sociálním zařízením, k dispozici se službami, které v zařízení existují. Soud k tomu doplňuje, že žalobce c) dítě žalobců a), b) je ve věku téměř 20-ti let, nezl. žalobce d) ke dni zajištění byl ve věku blízkém zletilosti (nar. 24.4.1997), a tudíž v případě žalobců není nutné zajištění rodiny a ubytování nezletilého posuzovat jako v případě rodin s nezl. dětmi s podstatně nižším věkem. I přesto bylo v zařízení respektováno, že jde o rodinu, která má být umístěna ve speciální části zařízení.

Námítka, že délka zajištění byla stanovena tak, že znemožňuje periodicitu soudního přezkumu, je nedůvodná. Odkaz na rozsudek NSS ze dne 4.9.2012, č.j. 7 As 97/2012-26 je nepřipadný, neboť v té věci šlo o zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců na dobu 120 dnů. Při rozhodování o zajištění cizince za účelem přemístění jsou podle Dublinského nařízení přísná kritéria, z něho vyplývající. Toto nařízení upravuje celý průběh Dublinského řízení stanovením maximálních lhůt pro provedení jednotlivých úkonů se sankcí propustit cizince za zajištění, pokud ten či onen úkon není ve stanovené lhůtě proveden. Podle soudu je toto dostatečnou garancí ochrany práv zajištěných cizinců bránící, aby rozhodnutí bylo nezákonné. Jestliže soud posoudí, že rozhodnutí splňuje všechny zákonné podmínky, pak je tím ošetřeno právo cizince na soudní ochranu po celou dobu zajištění a opakování soudního přezkumu po 30-ti dnech za situace, kdy jsou všechny lhůty dodržovány, je jako zbytečný proces.

Stanovením lhůty na 80 dnů nedošlo k vyloučení možnosti pravidelného soudního přezkumu, neboť zákon o pobytu cizinců v ust. § 129a umožňuje opakovat soudní přezkum zajištění prostřednictvím rozhodnutí o nepropuštění zařízení, ochranu před nezákonným zásahem nebo donucení správního orgánu, sám zajištěný cizinec může iniciovat posuzování svého zajištění podáním žádosti o propuštění ze zařízení a policie z úřední povinnosti sama provádí pravidelné přezkoumání důvodu trvání zajištění podle § 126a zákona o pobytu cizinců (důkazem toho je např., když v prosinci 2014 byly propuštěny ze zajištění rodiny

s nezl. dětmi, u nichž odpadl předpoklad jejich přemístění do Maďarska, neboť Maďarsko pozastavilo příjem dublinských transferů). Kontrola zajištění cizinců je efektivní, v zákoně o pobytu cizinců je upravena lhůta pro rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění a z ničeho nelze dovodit, že je zajištěným osobám upřeno právo na pravidelný soudní přezkum rozhodnutí o zajištění, je-li zajištěné osobě dána možnost iniciovat soudní přezkum, který je v ČR umožněn prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí o zajištění či prodloužení doby zajištění. V případě zajištění cizinců za účelem jejich přemístění je správní orgán omezen lhůtami uvedenými v čl. 28 Dublinského nařízení, jejichž součet činí 86 dnů. Z uvedeného soud dovozuje, že stanovená doba zajištění na 80 dnů není v rozporu se zákonem ani nařízením.

Ze shora uvedeného vyplývá, že žádná z žalobních námitek po posouzení soudem není důvodná a soud proto žalobu ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. února 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová